

**AQUEST ÉS EL MÓN DE
L'ESCRITOR MÉS O
MENYS PROFESSIONAL,**

Jordi Llavina

Escriptor

Misèria de l'ofici

L'ofici és el d'escriure. I la categoria laboral, la d'autònom.

EN EL SEU ÚLTIM LLIBRE, *Entre els lectors ijo*, Josep M. Espinàs es refereix sovint a aquesta professió. L'obra és una selecció de les cartes que l'autor ha anat rebent durant els seus quaranta anys llargs d'exercici de l'articulisme. Cada una mereix una glossa. Cada glossa conté un fragment de la filosofia espinasiana.

UN DELS CAPÍTOLS ES TITULA *Coaccions diverses*, i reuneix fragments de tres cartes: una és d'un adolescent; les altres dues, de dos vells. El primer suggereix a l'Espinàs que li envii els seus discos, perquè "no tinc cèntims per comprar-los". Dels dos homes d'edat, n'hi ha un que li demana una altra mena de favor. Jubilat com està, ha tingut la felicitat pensada de posar-se a escriure. Explica que ha engiponat un "bodrío" —la paraula és del mateix corresponsal— de 319 folis mecanografiats i no crec que ningú tingui la bona voluntat de llegir-la [sic] —en això és clarividenc. El venerable senyor exigeix a l'Espinàs que tingui el detall de mostrar-li aquesta bona voluntat. Perquè, a més, ell, com l'escriptor, també té un fill "afectat per la síndrome de Down". Embolica que fa fort!

NO REVELARÉ LES PARAULES QUE adreça a aquestes dues cartes. No vull privar el lector del plaer de saber què diu l'aficionat als viatges a peu, que és sempre un plaer per

allò que diu i, tant com això, per la manera com ho diu. Sí que apuntaré que estic del tot d'acord amb les seves glosses.

ELS QUE ENS DEDIQUEM MÉS O MENYS professionalment a l'ofici d'escriure ens trobem, cada dos per tres, amb impostures de naturalesa diversa. Un dia et demanaran un pròleg per a un llibre d'estampes pseudoliteràries (naturalment, de franc). Un altre dia t'involucrarán en una taula rodona sobre no sé què, i donaran per fet que tu hi has d'estar encantat (tampoc no hi veuràs ni cinc: hauries de pagar per intervenir-hi!). Més endavant, publicaran el teu nom, sense previ avís, en la publicitat d'un premi de novel·la de terror; hi figuraràs com a membre del jurat, i llavors et veuràs impel·lit a llegir trenta totxos immenjables que regalimen una pútrida sang, figurada i literària. No t'hi facis mala sang, i mai millor dit: pots mirar de llegir en diagonal. Un mes després d'haver-se proclamat el guanyador, però —escapa't de la festa de lliurament; si no, corres el risc

**Tothom es veu amb
cor a exigir-te que facis
determinada feina;
no remunerada,
per descomptat**

que el llorejat et demani un servei complementari; per exemple, la presentació pública de la seva lata—, reps una trucada al mòbil, o un correu electrònic, d'un altre dels concursants. Indignat amb el veredicte advers, t'exigeix tota llei d'explicacions i et demana que li exposis, fil per randa, la teva opinió sobre la pèssima novel·la de vampirs que ha perpetrat, sense mica d'ullal literari.

AQUEST ÉS EL MÓN DE L'ESCRITOR més o menys professional, de l'autònom que es guanya la vida escrivint —és un dir. Tothom es veu amb cor a exigir-te que facis determinada feina; no remunerada, per descomptat. Durant els anys de plom, hi havia la coerció del *fer país*. Ara hi ha la coerció del *fer felicitat*. Fer felicitat algú que, quan se li espantilla l'escalfador de l'aigua i ha de fer venir un operari a casa, no té pas les penques de retribuir-li la feina amb un escrit "moltes gràcies i fins un altre dia". I, entre coerció i coerció, per acabar-ho d'adobar s'hi suma el factor de la crisi global. Per la crisi, tu, lletraferit de mala mort, t'has de deixar la pell en allò que et sol·licitin de fer. I te l'hi has de deixar, què si no, de manera desinteressada.

L'ESPINÀS REMARCA "la curiosa diferència que hi ha entre els autors de productes industrials i els autors de productes culturals. Al dissenyador de mitjons no se li demana que en regali". En efecte. És una qüestió de dignitat. Gent del món de les lletres: hem d'aprendre a dir que no. Perquè, a més, allò que es fa regalat referma la consideració de tots aquests desconsiderats (valgui la repugnància) que la nostra feina no val res. I, si no goseu dir que no, poseu un preu digne a la vostra feina. Quadreu-vos.